

VERSCHILLENDE VISIES OP MACHT

Johan Clarysse, 'Religions don't die', 150 x 180 cm, olie en acryl op doek, 2016

Met zijn tentoonstelling 'Les charmes discrets du pouvoir' in Galerie S&H De Buck in Gent geeft de schilder Johan Clarysse ons zijn verschillende visies op macht weer. Daarbij komen de geestelijke, erotische en wereldlijke macht aan bod. We zien geestelijken in verschillende poses, of een man en vrouw elkaar een kus geven die meer met macht en dominantie in plaats van met liefde te maken heeft, een standbeeld van een wereldleider (is het Lenin?) dat wordt neergehaald. Vaak heeft macht ook met discipline te maken. Clarysse schildert dan ook af en toe mensen in groep, kostschoolachtige meisjes in uniform waarbij de binnenruimte waarin ze vertoeven de beslotenheid en het opgesloten zijn (van lichaam en geest) benadrukt. Vroeger moest men een boek op het hoofd leggen om recht te leren lopen; ook dat gegeven komt aan bod. Het is bekend dat Johan Clarysse zijn inspiratie haalt uit de heersende beeldcultuur, uit de welbekende massamedia zoals film en televisie. Zijn werken hebben dan ook steeds een filmisch karakter – alsof zijn personages in een bepaalde houding of handeling bevroren of betrapt zijn.

Deze keer letterlijk aanwezig. Zo zien we bijvoorbeeld een koppel samen met het befaamde 'Bicycle wheel' (1913) van Duchamp of een letterlijke verwijzing naar Manets 'Le Balcon'. Maar in tegenstelling met Manet staan bij Clarysse de mannen, en niet de vrouwen, op de voorgrond en fungeert het balkon niet als balkon maar eerder als een barrière, als tralies ook. De lieflijkheid van Manets tafereel is vervangen door een dreiging; iets wat onderstreept wordt door de Duitse herdershond aan de rand van het schilderij. De houding van de mensen en hun gebaren zijn van cruciaal belang in deze werken.

Opvallend in deze werken is hoe de tekenwaarde vaak opgaat in de geschilderde partijen. Zo worden de onderbenen van bijvoorbeeld een groep schoolmeisjes slechts tekenkundig aangegeven. Uitgewerkte partijen gaan soms hand in hand met grotere delen van het schilderij die het moeten hebben van de suggestie. Hoewel Clarysse vaak zachte tonaliteiten gebruikt, is de boodschap van zijn werken zelden rooskleurig.

Inge BRAECKMAN

Johan Clarysse, 'Les charmes discrets du pouvoir' tot 6 januari in Galerie S & H De Buck, Zuidstationstraat 25, Gent. Open wo-za van 15-18 u. www.galeriedebuck.be

Stefaan Dheedene en Freddy Van Parys galerie EL Welle

STREPEN EN LIJNEN

Stefaan Dheedene, ja, die kunstenaar kennen we. Onder andere van de cirkelzaagmachine en het kopieerapparaat 'Ghost Shift', absurde balustrades en het project met de nagemaakte boekenkast 'Billy' van Ikea. Freddy Van Parys is vooral bekend van de venstergalerie annex overnachtingsplek White-Out Studio in Knokke. Het was ooit anders. Zijn werk werd regelmatig tentoongesteld, in de jaren negentig schoof het op naar markeringen in de ruimte. Nu komen ze aanzetten met een gezamenlijke tentoonstel-

Installatiezicht Stefaan Dheedene - Freddy Van Parys, galerie EL, Welle

ling in galerie EL in Welle. "Ze hebben het zelf voorgesteld. Kunstenaars die ik vertrouw carte blanche geven, dat doe ik uiteindelijk altijd", zegt Eric De Smet. Hij is zelf kunstenaar en hij runt de fraaie galerie, wat afgelegen maar daarom niet minder opmerkenswaardig.

De hoofdmoot lijkt een expositie over de lijn. 'La Ligne' staat op een transportkist met een reeks werken op papier van Freddy Van Parys, waarvan er twee zijn opgehangen. Allebei met een rigide en toch tactiele verticale lijn. Daarnaast staat een stok met een potlood aan de bovenkant waarmee de nog zichtbare streepjes zijn getrokken om de werken op te hangen op de ooghoogte van de kunstenaar. Dat is het werk 'Standaard Freddy' van Stefaan Dheedene. Diens nieuwe reeks 'Total Support' bestaat uit allerhande wandtabletten, nagemaakte modellen uit de meubelhandel. Ze zijn vakkundig vervaardigd van hout, al lijkt een felblauw modernistisch tablet van kunststof en een wit model van metaal. Alleen daar staat iets op, een vaalgele spuitbus met insecticide. Die tabletten 'onderstrepen' de zwart-witte etsen van Freddy Van Parys, een reeks van dit jaar met

lijnen en stukjes lijn. Strakke configuraties en heel gevoelig.

Het verwondert niet langer dat beide kunstenaars de handen in elkaar sloegen. Maar Van Parys speelt minder in op het dagelijkse leven en de maatschappij, denk je. Niks daarvan. 'Pattern of Thoughts' is een verrassend werkje met uitneembare platen, zowel piepkleine woorden als oude foto's en onder meer instructietekeningen – iets waar Dheedene eveneens een boontje voor heeft. Twee ingelijste platen zijn verwisselbaar. In de hal hangt nog een onderdeel. Met veel moeite lees je 'vertigo', terwijl de lettertjes voor je ogen lijken te trillen. 'Zichtbaar maken hoe onzichtbaar de zichtbaarheid van de wereld is': het staat in een citaat van Foucault over fictie dat Stefaan Dheedene in 1998 publiceerde in het boekje van zijn afstudeerproject. Ergens zijn ze ook daar allebei mee in de weer.

Christine VUEGEN

Stefaan Dheedene - Freddy Van Parys tot 18 december in galerie EL, Drieselken 40, Welle. Open vr-za van 15-18 u. en op afspraak. www.galerie-el.be